

Az IRODALOM

ötödik számának írói

FÜST MILÁN — az új magyar irodalom kiemelkedő költője, regényírója és esszéistája. Versei (Változtatnod nem lehet, Válogatott versek) hatalmas, lobogó pátoszokkal, elragadó sodrakkal, távlatokkal új irányt jelöltek líránkban s hatásuk a Nyugat második és harmadik nemzedékére igen jelentős. Regényei, elbeszélései (Aranytál, Feleségem története, stb.) remek, erős feszültségű, izgatott vibrálású próza, igazi epika; esztétikai tanulmányai és előadásai egy új költészet és irodalomszemlélet nagyfonsosságú és alapvető tényei. Füst Milán igazi elődei a görögök, a középkor és az antikvitás felé forduló magyarság: Berzsenyi, Vörösmarty. Pályája a legvonzóbbak és legizgalmasabbak egyike; egyike a legtermékenyebbeknek és legjelentősebbeknek is.

HOLLÓS-KORVIN LAJOS — 1905-ben született. Első kötetében, a Nihil-ben máris figyelemreméltó költő. További verses kötetiben (Harc, Tömegszállás, Harmincas évek, Elhal a dal, Válogatott költemények) is a szegények és elnyomottak költője s egyre gazdagodik és erőteljesebb lesz lírája. Novellái többnyire proletársorsokat ábrázolnak, de hangot kap bennük a nagyvárosi élet is (Zivatar). 1935-ben megnyerte a Nyugat, 1946-ban pedig a közoktatásügyi miniszter novellapályázatát. Nemrégiben jelent meg Hátsó lépcső című regénye.

KERESZTURY DEZSŐ — irodalomtörténész, kritikus, előbb a berlini magyar kollégium, majd az Eötvös-kollégium tanára, a felszabadulás óta igazgatója; Magyarország kultusz-minisztere. Új kritikánk egyik irányító szelleme, a legvitatottabb és legkényesebb kérdések higgadt szemléletű tisztázója, biztos ízlésű bíráló. Irodalomtörténeti művei (A nemzeti klasszicizmus esszéirodalma, Arany János, stb.) lényeges jelentőségűek az új magyar irodalomtörténeti köztudat kialakításában s módszerükkel példamutatóak, eredményeikkel alapvetőek. A tizenkilencedik század második felének, Arany Jánosnak és Kemény Zsigmondnak leg-

jobb ismerői közül való. Mély humanumú, erős realitású, nemeshangú versei eredeti, értékes hangját, képviselik mai líránknak.

KÖSZTOLÁNYI DEZSŐNÉ — Elbeszélései, ezek az erős szerkezetű, komoly problémákat fölvető írások — legtöbbször Görög Ilona néven jelent meg — éles szemű, érett stílusú novellistát mutatnak. Jó reális érzéssel ragadja meg alakjait, biztos kézzel bontja ki jellemüket s azokat a szalakat, amelyek a társadalomba kapcsolják, azokat az erőket, amelyek a társadalomból kivetik őket. Könyve, melyet férjéről írt „Kosztolányi Dezső”, (1938), módszerében, stílusában, s elmélyedő elemzésével, megjelentető erejével a legjobb magyar írói életrajzok közül való.

LÁNYI SÁROLTA — Költő. Született 1891-ben Székesfehérváron. Tanítónőképzőt végzett, pesti iskolákban tanított. Férjével, dr. Czöbel Ernővel 1922-ben Szovjet-Oroszországba emigrált, Moszkvában a rádió magyar osztályának munkása — költő, műfordító és esztétikus. A „Nyugat” első költőnemzedékének egyik eredeti, tehetséges nőtagja. 1910-ben Osváth fedezte fel, verseit a „Nyugat”-ban Tóth Árpád és Füst Milán méltatták. Költeménykötetei: Ajándék (1912), Távozó (1914), Napjaim (1921). A reakció évtizedei alatt Magyarországon nem szólhatott meg. Emigrációból hazaküldött verseinek gyűjteménye sajtó alatt. Ezekben a versekben a szabadság-élmény lobog s a kettős honszeretetet fájdalmas lelki hasadása és kibékítő feloldása ragad meg közvetlen hangvétellel, egyéni formateremtő erővel. Oroszból és a Szovjetunió más nyelveiből készült vers és próza fordításai is mély költői kultúrájáról tanúskodik.

ÖRKÉNY ISTVÁN — Született 1912-ben Budapesten. Az új magyar prózairó-nemzedék egyik ígérete. „Tenger-tánc” című elbeszéléskötetével tűnt fel. Irón pályáját azonban megszakította a háború s így írói fejlődéséről egyelőre nem alkothatunk biztos képet. Jelenleg a moszkvai Igaz Szó munkatársa.

F. RÁCZ. KÁLMÁN — 1910-ben született. Több esztendő telt Franciaországban: megismerte a munkások nehéz életét. Ez döntő hatással volt szemléletére. A nagyháború előtt tűnt fel elbeszéléseivel és karcolataival, amelyekben mély humanizmussal és éles társadalomkritikával keresi az osztályellentétek és előítéletek rugóit. Első regényéről, a *Barátom Bögölyéről*, amelyben francia-

országi munkások életét rajzolja, egyik kritikusa ezeket írta: „F. R. K. talán nem jelentkezik a szocialista író igényével, sem az új népiesség jelmezében, de Kassákon kívül magyar író nem írt ilyen szépen arról, mit érzünk, amikor először ülünk a munkapadhoz.” Írásmódját fegyelmezett és mégis valami játékos és derűs realizmus jellemzi. Egyéni úton haladó és fejlődő egyéniség.